Hukuk Bölümü 2013/1843 E. , 2014/11 K.

- **DAVACILARIN YAKININ TRAFIK KAZASI SONUCU VEFAT ETMESI NEDENIYLE, UĞRANILAN MADDI VE MANEVI ZARARLARIN, KAZANIN OLUŞUMUNDA SORUMLU OLDUĞUNDAN BAHISLE, IDARECE TAZMIN EDILMESI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacılar : 1-M.K., 2- A.K., 3- B.K., 4- E.İ., 5- K.G.

Vekili : Av. İ.E.Ü.

Davalılar : 1-(Adli ve idari yargıda) Karayolları Genel Müdürlüğü

Vekilleri : Av. N.F.Ç., Av. S.A. (Yalnızca adli yargıda)

2-Y. Hafriyat İnş.Taah.Nak.Otom.Tur.Akar.San. ve Tic.Ltd.Şti.

O L A Y : Davacılar vekili dava dilekçesinde; 1.9.2012 tarihinde M.K.'nın sevk ve idaresindeki 42..... plakalı minibüs ile Konya'dan Seydişehir istikametine seyir halinde iken menfez köprü çukuruna düşmesi sonucu tek taraflı, ölümlü trafik kazası meydana geldiğini; kaza sonucunda M.K.'nın eşi, A.K., B.K., E.İ., K.G.'in babaları M.K.'nın vefat ettiğini; Seydişehir Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/1639 Sor. Numaralı dosyası kapsamında hazırlanan 10.09.2012 havale tarihli bilirkişi raporunda; müteveffa şoför M.K.'nın 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilen diğer kusurlardan 47/1-c kuralını ihlal etmekle kusurlu bulunduğu; yolun yapım, bakım, onarım ve işaretlemesinden sorumlu kuruluş ve yüklenici firmanın da yolda her iki istikamette çalışma olduğunu belirtir levha dışında meydana gelebilecek kaza olayını önleyecek hiçbir engel işareti, levha bariyer veya fiziki tedbir almadığından kazanın oluşumunda kusurlu olduğu kanaatine varılmış olduğunu; kazanın meydana geldiği yol üzerinde herhangi bir levha, uyarıya ilişkin bariyer konulmadığını, sadece yol girişine "DUR" tabelası ve "YOL YAPIM ÇALIŞMASI" levhası konulduğunu, levhaların ışıklandırma içermediğini, bulunduğu yerden düşmüş şekilde, üzeri toprak ve otlarla kapalı şekilde bulunduğunu; bu sebeple hem gerekli önlemleri almakla yükümlü olan yüklenici firmanın üzerine düşen sorumluluğu gerektiği gibi yerine getirmediğini, hem de bu önlemlerin alınıp alınmadığını denetlemekle yükümlü olan Karayolları Genel Müdürlüğünün, bu görevini yerine getirmediğini ve kusurlu olduklarını; araç sürücüsü müteveffa M.K.'nın desteğinden yoksun kalan müvekkillerinin söz konusu kazanın meydana gelmesinde herhangi bir kusurlarının bulunmadığını; müvekkillerinin kaza nedeniyle ölenin desteğinden yoksun kaldıklarını, olay nedeniyle büyük üzüntü ve acı duyduklarını ifade ederek; meydana gelen trafik kazası sebebiyle, M.K. için 40.000,00-TL, A.K. için 20.000,00-TL, B.K. için 20.000,00-TL, E.İ. için 20.000,00-TL, K.G. için 20.000,00-TL olmak üzere TOPLAM 120.000,00-TL manevi tazminat bedelinin; M.K.'nın vefatı sebebiyle desteğinden yoksun kalan M.K.'nın maddi zararının tazmini amacıyla şimdilik 100,00-TL maddi tazminat bedelinin; kaza tarihinden itibaren işleyecek ticari temerrüt (avans) faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen davalılardan tahsili istemiyle 1.10.2012 tarihinde, her iki davalıya karşı adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 8.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 10.4.2013 gün ve E:2012/513, K:2013/188 sayı ile, uyuşmazlığın ölümlü trafik kazasından kaynaklı maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkin bulunduğu; somut olayda davacıların, kazanın meydana geldiği yolun yapım, bakım, onarım ve işaretlenmesinden sorumlu davalı idare ve yüklenici şirkete davalarını yöneltmiş oldukları; Anayasanın 125.maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğunun hükme bağlandığı; olayda, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanmasının gerektiği; idarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusurunun; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleştiği ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açtığı; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2/1-b maddesinde ise, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davalarının, idari dava türleri arasında sayıldığı; bu itibarla, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü hakkındaki davanın yargı yolu (idari yargı) nedeniyle usulden reddine, davalı şirket yönündeki davanın ise tefrikine karar verilmiş olduğu gerekçesiyle; davalı Y. Hafriyat İnş.Taah.Nak.San.Tic.Ltd.Şti. yönünden davanın tefrikine; davalı Karayolları Genel Müdürlüğü vekilinin yargı yolu itirazının kabulü ile dava dilekçesinin yargı yolu nedeniyle usulden reddine, karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu kez, Fazlaya ilişkin talep ve ek dava açma hakları saklı kalmak kaydı ile, 6459 sayılı Kanunun 4.maddesi ile îdari Yargılama Usul Kanunu'nun 16.maddesinin 4.bendine getirilen ek düzenleme uyarınca sonradan artırılmak üzere, 1.000,00-TL maddi tazminat bedeli ile 120.000,00-TL manevi tazminat bedelinin tahsilde tekerrür olmamak kaydıyla 01.09.2012 tarihinden itibaren işleyecek ticari temerrüt (avans) faizi ile birlikte dava dışı Y. Hafriyat İnş. Taah. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti'nin. Kusuruna/ sorumluluğuna düşen sorumluluk dahil olmak üzere, (sürücü M.K.'nın kusuru dışındaki) zararın tamamının davalı Karayolları Genel Müdürlüğü'nden teselsül hükümleri doğrultusunda tahsili istemiyle(Dava dışı Y. Hafriyat İnş. Taah. Nak. San. Ve Tic. Ltd. Şti. aleyhine açılan ve Ank. 8 Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/248 sayılı dosyası üzerinden devam eden maddi/manevi tazminat davasında verilecek hüküm ile tahsilde tekerrür olmamak kaydı ile), yalnızca Karayolları Genel Müdürlüğüne karşı İdari yargı yerinde dava açmıştır.

KONYA 1.İDARE MAHKEMESİ: 12.11.2013 gün ve E:2013/872 sayı ile,2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 7. maddesinde, Karayolları Genel Müdürlüğünün bu Kanunla ilgili görev ve yetkilerinin sayıldığı; aynı Kanunun "Görevli ve Yetkili Mahkeme" başlıklı 110. maddesinin, 11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesiyle değiştirilen birinci fıkrasında; işleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının, adli yargıda görüleceği hükmünün getirildiği; Yasanın geçici 21 inci maddesinde ise; "Bu Kanun'un 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz." kuralının yer aldığı; anılan hükümlerle getirilen yeni düzenleme uyarınca, Karayolları Trafik Kanunu'na dayalı olarak açılan sorumluluk davalarında adli yargı mercilerinin görevli oldukları; dava dosyasının incelenmesinden; davacıların mirasçısı oldukları M.K.'nın sevk ve idaresindeki 42..... plakalı araç ile 01/09/2012 tarihinde Konya İli'nden Seydişehir İlçesi'ne seyir halindeyken yolda bulunan menfez köprü çukuruna düşmesi sonucunda meydana gelen trafik kazasında vefatından dolayı doğan zararın karşılanması amacıyla davacılardan M.K. için 100,00-TL maddi ve 40.000,00-TL manevi, diğer davacılar için ayrı ayrı 20.000,00-TL manevi olmak üzere toplam 120.100,00-TL tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek temerrüt faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/513 esas numarasına kayden Karayolları Genel Müdürlüğü ile Y. Hafriyat İnş. Taah. Nak. Otom Tur. Akar. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne karşı açılan davanın adı geçen Mahkeme'nin 10/04/2013 tarih ve 2013/188 sayılı kararıyla; davalı Karayolları Genel Müdürlüğü

yönünden "yargı yolu nedeniyle usulden reddine" karar verildiği, bu kararın 29/05/2013 tarihinde kesinleşmesi üzerine 14/06/2013 tarihinde kayda giren dilekçe ile; davacılardan M.K. için 1.000,00-TL maddi, diğer davacılar A.K., B.K., E.İ. ve K.G. için ayrı ayrı 20.000,00-TL manevi olmak üzere toplamda 1.000,00-TL maddi 120.000,00-TL manevi tazminatın ticari temerrüt faiziyle birlikte davalı idare tarafından ödenmesine karar verilmesi istemiyle iş bu davanın açıldığının anlaşıldığı; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinde 11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı Kanun'a yapılan ve 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren değişiklikten sonra açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünün adli yargının görevine girmekte olması nedeniyle, bu davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu kanısına varıldığı gerekçesiyle; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi gereğince, Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 10/04/2013 tarih ve E:2012/513, K:2013/l88 sayılı kararı ile görev yönünden reddedilen ve Mahkemelerinde açılmış bulunan iş bu davanın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği kanaatine varılmış olduğundan, Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/513 esas numaralı dosyası getirtildikten sonra, dava dosyasının ve eklerinin görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, davanın incelenmesinin, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce görevli merciin belirlenmesine ilişkin karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 27.1.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından; davalılardan Karayolları Genel Müdürlüğü yönünden doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıların yakınının trafik kazası sonucu vefat etmesi nedeniyle, uğranılan maddi ve manevi zararların, kazanın oluşumunda sorumlu olduğundan bahisle, idarece tazmin edilmesi isteminden ibarettir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı belirtilmiş; aynı Kanunun, "Karayolları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri" başlıklı 7. maddesinde; " Karayolları Genel Müdürlüğünün bu Kanunla ilgili görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırmak,

b) Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek,

c) (Mülga: 17/10/1996 - 4199/47 md.)

d) Trafik ve araç tekniğine ait görüş bildirmek, karayolu güvenliğini ilgilendiren konulardaki projeleri incelemek ve onaylamak,

e) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve işaretlemek,

f) Trafik kazalarının oluş nedenlerine göre verileri hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldırmak, (1)

g) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak, durak yeri, aydınlatma, yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek,

h) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile işaretlemeye dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldırmak, (1)

i) (Mülga: 3/5/2006 – 5495/4 md.)

j) (Değişik: 17/10/1996 - 4199/5 md.) Trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere Bu Kanunun 13,14,16,17,18,47/a ve 65 inci maddeleri hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek; 47 nci maddenin (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde, durumu bir tutanakla belirlemek ve gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna teslim etmek,

k) Bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmaktır.

(Son fıkra Mülga : 28/3/1985 - 3176/16 md.)" hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, 1.9.2012 tarihinde meydana gelen trafik kazası nedeniyle davacıların yakınlarının vefat ettiği; kaza sonucu ölenin desteğinden yoksun kalındığından bahisle maddi, acı ve üzüntü nedeniyle manevi zarara uğranıldığının iddia

edildiği; olayın meydana gelişinde davalı Karayolları Genel Müdürlüğünün kusuru bulunduğundan bahisle, oluşan zararların tazmininin istenildiği anlaşılmaktadır. Belediye aleyhine idare mahkemesinde açılan başka bir tazminat talepli tam yargı davasında, İdare Mahkemesi 2918 sayılı Yasanın 110.maddesinin 1.fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasaya aykırı olduğu kanısına varmış, İdare Mahkemesinin bu iki cümlenin iptali istemiyle yaptığı başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesi 8.12.2011 gün ve E:2011/124, K:2011/160 sayı; 8.11.2012 gün ve E:2012/118, K:2012/170 sayılı ve 28.5.2013 gün ve E:2013/59, K:2013/68 sayılı aynı içerikli kararları ile; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir. Başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir." kararına varmıştır. Nihayet, aynı konuda Asliye Hukuk Mahkemesi'nce yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararıyla; yasakoyucunun "haklı neden" ve "kamu yararı" gerekçesiyle idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargı organına bırakabileceği, davanın somutunda da 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile bu görevin adli yargıya bırakılmasında Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle, maddenin iptal isteminin oy birliğiyle reddine karar vermiştir. Anayasa'nın 158. inci maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararı, yasakoyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, 2918 Sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin bu nedenle Anayasa'ya aykırı olmadığına dair olup, esası itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasanın 158 inci maddesi uyarınca başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir. Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Açıklanan nedenlerle, Konya 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen kararın, görevsizliğe ilişkin kısmının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Konya 1.İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 8.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 10.4.2013 gün ve E:2012/513, K:2013/188 sayılı KARARININ GÖREVSİZLİĞE İLİŞKİN KISMININ KALDIRILMASINA, 27.1.2014 gününde Üye Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYU VE OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

KARŞI OY

Davalı İdarenin karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmali sonucu meydana gelen kazada, davacının uğradığı maddi zararın tazmini istemi ile Adli Yargı İlk Derece Mahkemesinde dava açılmış,

Adli Yargıda yapılan yargılama sonucunda "İdarenin Hizmet Kusuruna dayalı açılan davaların tam yargı davası niteliğinde bulunduğu, İdari yargıda açılması gerektiği" gerekçesi ile dava dilekçesi yargı yolu yönünden reddedilmiş,

Kararın kesinleşmesi üzerine bu kez davacı vekilince aynı istekle İdari Yargıda dava ikame edilmiş,

İdare Mahkemesince yargılama sonucunda "uyuşmazlığın 2918 Sayılı Yasa'nın 110. maddesi gereğince Adli Yargıda çözümlenmesi gerektiği" gerekçesi ile yargı yolu yönünden davanın reddine, karar verilmiş,

Kararın kesinleşmesi üzerine 2247 Sayılı Yasa'nın 19.maddesi gereğince görevli yargı kolunun belirlenmesi için dosya Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmiş,

Yüksek Mahkemece yapılan inceleme sonucunda "2918 Sayılı Yasa'nın 110.maddesi hükümleri gözetildiğinde davanın Adli Yargıda çözümlenmesi gerektiği" düşüncesi ile Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına, Adli Yargının görevli olduğuna oyçokluğuyla kesin olarak karar verilmiştir.

Sayın çoğunluğun uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden düşüncesine iştirak edilmesi mümkün değildir.

Zira; Davada, davalı Karayolları Genel Müdürlüğünün karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmali sonucu zarara neden olan kazanın meydana geldiği iddia edilmektedir.

2918 Sayılı Yasanın KTK'nm 7.md. "Karayolları Genel Müdürlüğünün Yapım ve Bakımından sorumlu olduğu Karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri alma ve aldırmanın" İdarenin görev ve yetkileri arasında bulunduğuna işaret edilmiş,

6001 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün teşkilat ve görevleri hakkındaki kanunun 4.md. "Hazırlayacağı programlar uyarınca karayollarını yapmak, yaptırmak, emniyetle kullanılmalarını sağlayacak şekilde sürekli bakım altında bulundurmak, bakımını yaptırmak, onarımını yaptırmak, işletmek ve işlettirme" Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri arasında gösterilmiş,

TC Anayasası'nın 125/son md. "idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu" kurala bağlanmış,

2577 Sayılı İYUK 2/1-b md. "idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava çeşitleri arasında" sayılmıştır.

Bu durumda Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk alanındaki yolun yapım, bakım ve onarımının yapılmadığı nedeniyle doğan zararın tazmininin amaçlanmış olması karşısında, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü esnada kişilere verdiği zararın ödetilmesine yönelik bulunan uyuşmazlık konusu davanın, olayda kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tespitinde esas alınan idare hukuku kurallarına ve 2577 Sayılı İYUK 2/1 -b md. sayılan tam yargı davasında görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

Sayın çoğunluk, karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmalden doğan zararda Adli Yargıyı görevli kabul eden görüşünde hukuki dayanak olarak 2918 Sayılı KTK 110/1 md. hükümlerini esas almıştır.

11.01.2011 gün 6099 Sayılı Yasa'nın 14. maddesi ile 2918 Sayılı KTK 110. maddesine eklenen 1 .fıkra ile "inleteni veya sahibi devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil bu kanundan doğan sorumluluk davaları Adli Yargıda görülür..." hükmü getirilmiştir.

Sayın çoğunluk görüşünün aksine eldeki uyuşmazlık anılan yasa hükmü kapsamında kalmamaktadır.

Çünkü, 2918 Sayılı KTK 85.maddesinde açıkça belirtildiği gibi yasa motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlar nedeniyle işletenin hukuki sorumluluğunu düzenlemektedir.

Yasa hükmünde geçen bu kanundan ve Adli Yargıda görülmesi gereken sorumluluk davaları, 2918 Sayılı Yasa'nın 85.maddesinde düzenlenen motorlu araçların işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı araç işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin davalardır.

Yasa değişikliğinden önce kamu araçlarının işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı kamu idaresinin sorumluluğunun hangi yargı kolunda görüm ve çözümü konusunda yasada bir düzenleme bulunmadığından İdari ve Adli Yargı organları arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını sonlandırmak üzere sözü geçen yasa hükmü getirilmek suretiyle kamu araçlarının verdiği zararlar nedeniyle işletenin sorumluluğunda 2918 Sayılı Yasa'nın amacına uygun olarak Adli Yargıda görüm ve çözüm esası benimsenmiştir.

2918 sayılı yasanın 110. maddesinde yapılan yasa değişikliğine ilişkin Hükümet gerekçesi de getirilen yeni hükmün bu nedenle maddeye eklendiğini teyit etmektedir.

Diğer taraftan, sayın çoğunluk 2918 sayılı yasanın 110. maddesi hükmünün iptali istemi ile Anayasa Mahkemesine açılan dava sonucunda verilen yorumlu red kararlarını, karara dayanak almakta ise de bu görüşe de itibar edilmesi mümkün değildir.

Zira; "T.C. Anayasasında, Anayasa Mahkemesinin iptal veya iptal talebinin reddi dışında yorumlu red kararı verebileceğine dair bir işaret yoktur. Tersine T.C. Anayasasının 153/2 maddesi Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu hareketle yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez. " hükmü böyle bir anlayışın benimsenmemiş olduğunun kanıtı olarak kabul edilebilir. Gerçi madde iptal kararlarından bahsetmektedir, ama Anayasa koyucunun amacının Anayasa Mahkemesinin kanun koyucu gibi hareket etmesini önlemek olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Yorumlu red kararlarının ise diğer mahkemeleri, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlaması itibariyle bir çeşit pozitif kanun koyuculuk anlamına geldiğine şüphe yoktur. (Türk Anayasa Hukuku Prof. Dr. Ergun Özbudun. Sh. 440 vd.)

Hakkında yorumlu red kararı verilen bir kanun maddesi yürürlükte kalmaya devam eder. Dolayısıyla somut olaylara uygulanır. Somut olaylarda o maddenin ne anlama geldiğine, yani nasıl yorumlanacağına, bundan sonra da Anayasa Mahkemesi değil onu uygulayacak Mahkemeler karar verir. Anayasa Mahkemesinin yorumlu red kararı verirken yaptığı yorumunun diğer mahkemeleri bağlaması mümkün değildir. Bir kanun maddesinin nasıl yorumlanacağına onu uygulayacak olan Adli- idari ve Askeri Yargı organları karar verir. Anayasa Mahkemesi Adli, idari ve Askeri kollarının üst mahkemesi olmadığına göre bu yargı kollarındaki mahkemelere kendi yorumunu empoze etmesi mümkün değildir. O halde Anayasa Mahkemesinin verdiği yorumlu red kararlarının kendilerinden beklenen fonksiyonu ifa edebilmeleri, diğer mahkemelerin Anayasa Mahkemesinin bu yorumlarını benimsemelerine bağlıdır. Oysa hukukumuzda, Anayasa Mahkemesi kararlarında yapılan yorumlar diğer mahkemeleri bağlamaz. Zira Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı bu kararların hüküm fıkralarına münhasırdır. (Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Kemal Gözler, sh. 444)

Keza, Sayın çoğunluğun kararı dayandırdığı T.C. Anayasasının 158. madde hükümlerinin de uyuşmazlıkta uygulama yeri bulunmamaktadır. Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkilerini düzenleyen T.C. Anayasasının 158. maddesi açık hükmünden de anlaşıldığı üzere Anayasa Mahkemesi ile diğer yargı kollan arasında olumlu veya olumsuz görev uyuşmazlığının doğması halinde Anayasa Mahkemesi görüşünün üstün tutulacağına ilişkin düzenlemenin, uyuşmazlıkta Anayasa Mahkemesinin görevlilik veya görevsizlik kararının bulunmaması, diğer yargı kolları ile arasında bir görev ihtilafının çıkmaması nedeniyle uygulanması mümkün değildir.

Açıklanan gerekçelerle uyuşmazlıkta idari yargı görevli olup, benzer ihtilaflarda da idari yargının görevli olduğu Yargıtay 4, 11, 17 Hukuk Dairelerinin istikrarlı kararlarıyla İçtihad edildiği gibi Danıştay kararlarında da uyuşmazlıkta idari Yargının görevli olduğu benimsenmiştir. (Danıştay 10. Daire E 2011/11522, K 2012/5347 sayı, E. 2011/10856 ve K. 2013/670 Sayı, vs.)

Somut uyuşmazlıkta davanın karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki idarenin hizmet kusuruna dayanmasına,

2918 Sayılı Yasa'nın 110/1 md. motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlardan dolayı işletenini hukuki sorumluluğunun Adli Yargıda görüm ve çözümünü düzenleme altına almasına,

Somut uyuşmazlığın anılan yasa hükmü kapsamında bulunmamasına,

Kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tespitinde, 2577 Sayılı İYUK 2/1-b md. sayılan tam yargı davasında görüm ve çözümünde İdari Yargının görevli olmasına göre,

Uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın çoğunluğun görüşüne
katılamıyorum.

Üye

Eyüp Sabri BAYDAR